

საინფორმაციო ბიულეტენი №4

2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების მონიტორინგი

ოქტომბერი, 2018

#საია

#მეაქვარ

#არჩევნები2018

საიას სადამკვირვებლო მისიის შესახებ

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციამ 2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების წინასაარჩევნო პერიოდის მონიტორინგი 1 აგვისტოს დაიწყო. საია წინასაარჩევნო პერიოდს ცენტრალური და 8 რეგიონული ოფისის მეშვეობით, თბილისსა და რეგიონებში – აჭარაში, გურიაში, სამეგრელო-ზემო სვანეთში, იმერეთში, რაჭა-ლეჩხუმში, შიდა და ქვემო ქართლში, სამცხე-ჯავახეთში, მცხეთა-მთიანეთსა და კახეთში აკვირდება.

მონიტორინგის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი და გამჭვირვალე საარჩევნო პროცესების ხელშეწყობა, საარჩევნო კანონმდებლობისა და საერთაშორისოდ დადგენილი დემოკრატიული სტანდარტების დაცვა საარჩევნო ადმინისტრაციის წარმომადგენლების, საარჩევნო სუბიექტებისა და საჯარო მოხელეების მხრიდან. ასევე, საქართველოს მოქალაქეებისა და საერთაშორისო საზოგადოების ინფორმირება 2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების წინასაარჩევნო პროცესებთან დაკავშირებულ დარღვევებსა და ტენდენციებზე, ყურადღების გამახვილება საკანონმდებლო და პრაქტიკულ ხარვეზებზე. აგრეთვე, საარჩევნო კანონმდებლობაში პრობლემების იდენტიფიცირება და არჩევნების დასრულების შემდეგ შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების ადვოკატირება.

მონიტორინგისას განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია ობიექტური, სამართლიანი, დამოუკიდებელი და ეფექტური გამოძიების, სამართლიანი სასამართლოსა და ერთგვაროვანი პრაქტიკის დამკვიდრებაზე. ასევე, ინკლუზიური და კონკურენტული საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობაზე ქალების, შშმ პირებისა და ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენლებისთვის.

საიას მონიტორინგი ყურადღებას ისეთ საკითხებზე ამახვილებენ, როგორებიცაა: საარჩევნო ადმინისტრაციების დაკომპლექტება, ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენებისა და ამომრჩეველთა მოსყიდვის ფაქტების გამოვლენა/აღკვეთა, ამომრჩევლის ნების

თავისუფლებისათვის ხელშეწყობი გარემო, პოლიტიკური პარტიების დაფინანსების საკითხები, საარჩევნო სუბიექტების უფლებებისა და ვალდებულებების განხორციელება, ინკლუზიური საარჩევნო გარემო, მედიის სამუშაო გარემო და ა. შ.

დარღვევების გამოვლენის შემთხვევაში, ორგანიზაცია შესაბამის განცხადებას/საჩივარს წარადგენს საარჩევნო ადმინისტრაციაში, თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისათვის უწყებათაშორის კომისიაში, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურსა და სხვა შესაბამის უწყებებში, კანონით გათვალისწინებული რეაგირების უზრუნველყოფის მიზნით.

- წინამდებარე საინფორმაციო ბიულეტენში:
- ასახულია ინფორმაცია 2018 წლის 23 სექტემბრიდან 15 ოქტომბრის პერიოდში მომხდარ ფაქტებსა და ტენდენციებზე;
 - აგრეთვე, წარმოდგენილია 2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების წინასაარჩევნო გარემოს შუალედური შეფასება.

საანგარიშო პერიოდში დაფიქსირდა წინასაარჩევნო აგიტაციის წესების სავარაუდო დარღვევის - 2, ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენების - 5, ძალადობა/მუქარის - 3, წინასაარჩევნო კამპანიის ხელშეშლის - 3, უკანონო შემოწირულობის - 3, სავარაუდო პოლიტიკური მოტივით სამსახურიდან გათავისუფლების - 1 ფაქტი.

სავარაუდო დარღვევების/ფაქტების შესახებ ზოგიერთ ინფორმაციასთან დაკავშირებით საიას დამატებით აქვს გამოთხოვილი ინფორმაცია, რომლის ანალიზის შედეგებსაც ასევე გავაცნობთ საზოგადოებას.

ორგანიზაცია აგრძელებს საარჩევნო პროცესზე დაკვირვებას და საზოგადოებას შემაჯამებელ ანგარიშს შედეგების შეჯამების შემდგომ წარმოუდგენს.

წინასაარჩევნო გარემოს შუალედური შეფასება

2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების წინასაარჩევნო პერიოდში საპრეზიდენტო კანდიდატებს საშუალება ჰქონდათ წინასაარჩევნო კამპანია კონკურენტუნარიან გარემოში წარემართათ. მათ შეძლეს საკუთარი პროგრამებისა და დაპირებების ამომრჩევლისათვის გაცნობა ამომრჩევლებთან უშუალოდ შეხვედრების გზით, თუმცა კამპანიას არ ჩაუვლია აგიტაციაში ხელშეშლის, [სიმულვილის ენისა და ქსენოფობიური განცხადებების გარეშე](#). აგრეთვე, როგორც 2016-2017 წლებში, კვლავ აქტუალური იყო ფარული ჩანაწერების გავრცელება.

სიმულვილის ენისა და პირადი შეურაცხყოფის ტირაჟირებას ადგილი ჰქონდა სოციალური ქსელების საშუალებითაც, რომელიც მიმართული იყო როგორც სხვადასხვა პოლიტიკური სუბიექტების, ასევე არასამთავრობო ორგანიზაციების მიმართ. მსგავსი ცრუ ინფორმაციის გავრცელება facebook-ის სხვადასხვა დასაქმებული გვერდიდან/ანგარიშებიდან ხდებოდა. ამ გვერდების დამფინანსებლების და დაფინანსების წყაროების შესახებ ინფორმაცია საზოგადოებისთვის დღემდე უცნობია.

მოკლე მიმოხილვა

აღსანიშნავია, რომ 2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებზე ამომრჩეველი საქართველოს პრეზიდენტს პირდაპირი წესით ბოლოჯერ აირჩევს. 2017 წელს საქართველოს პარლამენტმა კონსტიტუცია შეცვალა და საქართველოს პრეზიდენტის არაპირდაპირი წესით არჩევა დაადგინა.

2018 წლის საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები წინა პრეზიდენტის არჩევნებისაგან განსხვავებულ რეჟიმში წარიმართა, ვინაიდან პირველად, საქართველოში პრეზიდენტის არჩევნების ისტორიაში მმართველმა პარტიამ „ქართულმა ოცნებამ“ საკუთარი კანდიდატი არ წარადგინა და მხარი საინიციატივო ჯგუფის მიერ წარდგენილ დამოუკიდებელ კანდიდატს სალომე ზურაბიშვილს დაუჭირა. ჯამში საარჩევნო ადმინისტრაციას არჩევნებში მონაწილეობის მიზნით 46-მა საარჩევნო სუბიექტმა/საინიციატივო ჯგუფმა მიმართა და პრეზიდენტობის კანდიდატი წარადგინა. საბოლოოდ, რეგისტრაცია 25 - მა პრეზიდენტობის კანდიდატმა გაიარა.

კენჭისყრის დღე, 28 ოქტომბერი საქართველოს პრეზიდენტმა 2018 წლის 1 აგვისტოს გამოაცხადა, ხოლო წინასაარჩევნო კამპანიის რეგულაციები, საარჩევნო კოდექსის თანახმად, 29 აგვისტოდან ამოქმედდა.

აღსანიშნავია, რომ წინასაარჩევნო პერიოდში კიდევ უფრო პოლარიზებული გახდა მედია. მედია საშუალებებით გავრცელებული წინასაარჩევნო პოლიტიკური რეკლამით ხდებოდა ქსენოფობიური მოწოდებების, ეთნიკური შუღლის გაღვივების ტირაჟირება. კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ მიღებული

გადაწყვეტილებები და განმარტებები წინასაარჩევნო პერიოდში მედიის გამოყენების წესთან დაკავშირებით წინააღმდეგობაში იყო როგორც საქართველოს კანონმდებლობასთან, ასევე კომისიის 2016 წლამდე არსებულ პრაქტიკასთან.

საიას დამკვირვებლების მიერ დაფიქსირებული დარღვევები:

- **ამომრჩევლის სავარაუდო მოსყიდვის 1 ფაქტი:**
 - ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლების მიერ ამომრჩევლებისათვის სავარაუდოდ უკანონო დაპირების გაცემა და ე.წ. „საგარანტიო სერტიფიკატების“ გადაცემა.
- **ფიზიკური დაპირისპირების 3 ფაქტი:**
 - „ქართული ოცნებისა და ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მხარდამჭერების დაპირისპირება ქუთაისში, თიანეთსა და კასპში.
- **ჟურნალისტებისათვის საქმიანობის სავარაუდო ხელშეშლის 1 ფაქტი:**
 - ქუთაისის საკრებულოში ფიზიკური დაპირისპირებისას „ქუთაისიპოსტის“ ოპერატორისთვის ხელშეშლა.
- **სავარაუდო ზეწოლა - 4 ფაქტი:**
 - დაქვემდებარებული პირების კამპანია/აგიტაციაში ჩართვისას სავარაუდო ზეწოლა ქვემო ქართლში, კახეთში, შიდა ქართლსა და სამეგრელოში.
- **პოლიტიკური ნიშნით სამსახურიდან სავარაუდო გათავისუფლება -1 ფაქტი:**
 - პედაგოგის გათავისუფლება საბავშვო ბაღიდან.
- **სავარაუდოდ უკანონო შემოწირულობის 7 ფაქტი, მათ შორის:**
 - პრეზიდენტობის კანდიდატების მიხეილ ანთაძის, ზვიად მეხატიშვილის, ზვიადი ბაღდაძისა და ზვიად იაშვილის უფასო პოლიტიკური რეკლამების განთავსება პ/გ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – გრიგოლ ვაშაძის სასარგებლოდ და პრეზიდენტობის კანდიდატის ირაკლი გორგაძის უფასო პოლიტიკური რეკლამის განთავსება პ/გ „ევროპული საქართველო - მოძრაობა თავისუფლებისთვის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – დავით ბაქრაძის სასარგებლოდ.
- **ადმინისტრაციული რესურსის სავარაუდო გამოყენების 5 ფაქტი, მათ შორის:**
 - მმართველი პარტიის მიერ მხარდაჭერილი დამოუკიდებელი კანდიდატის სასარგებლოდ მუნიციპალიტეტების ა(ა)იპ-ების თანამშრომლებისთვის მხარდამჭერთა სიების მობილიზების დავალება, დაქვემდებარებული პირების ჩართვა აგიტაციაში;
 - სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებული საკომუნიკაციო საშუალებების და საინფორმაციო მომსახურების გამოყენება სალომე ზურაბიშვილის სასარგებლოდ.
- **უკანონო აგიტაციის სავარაუდო 4 ფაქტი, მათ შორის:**
 - საჯარო მოხელეების მიერ სალომე ზურაბიშვილის სასარგებლოდ აგიტაცია სამუშაო საათების განმავლობაში სოციალური ქსელის პირადი გვერდების მეშვეობით;
 - სასულიერო პირების მიერ სალომე ზურაბიშვილის საწინააღმდეგო აგიტაცია;
 - აგიტაცია საარჩევნო კომისიის წევრის მიერ.
- **კანდიდატებისათვის წინასაარჩევნო შეხვედრების ხელშეშლის ფაქტები:**
 - „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მხარდამჭერებისა და აქტივისტების მიერ სალომე ზურაბიშვილის წინასაარჩევნო შეხვედრების კონტრაგიტაცია და ხელშეშლა, რაც კამპანიურ ხასიათს ატარებდა, ასევე საპრეზიდენტო კანდიდატებისა და პოლიტიკური სუბიექტების მიმართ სიძულვილის ენის გამოყენება და მათი შეურაცხყოფა სოციალური ქსელების საშუალებით.
- **სააგიტაციო მასალების დაზიანების ფაქტები:**
 - მაგალითად გრიგოლ ვაშაძის სარეკლამო ბანერების წითლად შეღებვა, წარწერით - "KGB", "ევროპული საქართველოს" პრეზიდენტობის კანდიდატის დავით ბაქრაძის პლაკატებზე საღებავის შესხმა და სხვა.

ტენდენციად გამოიკვეთა ე.წ. „ტექნიკური კანდიდატების“ დასახელება, რომელთა მიზანი არა არჩევნებში გამარჯვება, არამედ კონკრეტული კანდიდატის მხარდაჭერა და საარჩევნო სუბიექტებისათვის დამატებითი რესურსის (დაფინანსება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან და სარეკლამო დრო) მოპოვება იყო.

სანდო სადამკვირვებლო ორგანიზაციების დისკრედიტაციის მცდელობა

განსაკუთრებით აღსანიშნავია წინასაარჩევნო პერიოდში საარჩევნო პროცესებში ჩართული უწყებების (საარჩევნო ადმინისტრაცია, უწყებათაშორისი და კომუნიკაციების ეროვნული კომისია) მხრიდან დესტრუქციული, არაკოლეგიალური, დაუსაბუთებელი და საფუძველს მოკლებული განცხადებების კეთების ტენდენცია არასამთავრობო სექტორის, განსაკუთრებით კი - სადამკვირვებლო ორგანიზაციების მიმართ. ამან შექმნა საფუძვლიანი ვარაუდი, რომ ადგილი ჰქონდა მრავალწლიანი გამოცდილების მქონე საარჩევნო საკითხებზე და ადამიანის უფლებებზე მომუშავე ორგანიზაციების დელეგატიმაციას და საზოგადოების, ისევე როგორც, არჩევნებზე დამკვირვებელი საერთაშორისო ორგანიზაციებში თვალში, მათი შეფასებების დისკრედიტაციას. განსაკუთრებით სამწუხაროა, რომ წინასაარჩევნო ვითარებაში, [საკითხების ზედმეტი პოლიტიზირების და პოლარიზების საფუძველს მმართველი პოლიტიკური გუნდის წევრების განცხადებები ქმნიდა.](#)

წინასაარჩევნო პერიოდში საიამ გამოაქვეყნა საარჩევნო კომისიების დაკომპლექტების მონიტორინგის ანგარიში, რომელშიც ორგანიზაციამ წარმოადგინა ინფორმაცია საოლქო საარჩევნო კომისიებში დროებით არჩეული პირების შესახებ, კერძოდ, მათი ნათესაური კავშირებისა და პოლიტიკური მიკერძოებულობის თაობაზე. სწორედ აღნიშნული ანგარიში გახდა საიაზე თავდასხმის საფუძველი როგორც ცესკოს თავმჯდომარის, ისე უწყებათაშორისი კომისიის თავმჯდომარის (იუსტიციის მინისტრის) მხრიდან, რითაც პირველ შემთხვევაში დაირღვა „საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა ეთიკის კოდექსი“, ხოლო მეორე შემთხვევაში - საარჩევნო კოდექსით დადგენილი მანდატის ფარგლები.

საარჩევნო დავები

წინასაარჩევნო პერიოდში საიამ 9 საჩივარი/განცხადება წარადგინა საარჩევნო ადმინისტრაციასა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურში. მათ შორის: უკანონო აგიტაციის, ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენების, სუბიექტებისათვის აგიტაციაში ხელშეშლის, ამომრჩევლის მოსყიდვისა და უკანონო შემოწირულობის თაობაზე.

საარჩევნო ადმინისტრაციაში წარდგენილი საჩივრებიდან (ჯამში 7) ერთი დაკმაყოფილდა და შედგა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმი, ერთი შემდგომი რეაგირებისათვის გადაეგზავნა შესაბამისი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელ ორგანოს, ხოლო 5 - არ დაკმაყოფილდა.

საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ წინასაარჩევნო დავების განხილვისას გამოიკვეთა, რომ საოლქო საარჩევნო კომისიების ხელმძღვანელები უმრავლეს შემთხვევაში, სრულყოფილად არ სწავლობენ საჩივრებში აღწერილ ფაქტობრივ გარემოებებს, არაჯეროვნად ატარებენ ადმინისტრაციულ წარმოებას და შესაბამისად, იღებენ დაუსაბუთებელ გადაწყვეტილებებს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის შედგენაზე უარის შესახებ. კერძოდ, საარჩევნო კანონმდებლობის სავარაუდო დარღვევის შესახებ ინფორმაციის გადამოწმებისას, შემოიფარგლებიან მხოლოდ პოტენციური სამართალდამრღვევების პოზიციების გათვალისწინებით და გადაწყვეტილების მიღების ეტაპზე, ხელმძღვანელობენ მხოლოდ მათ მიერ წარდგენილი ახსნა-განმარტებების [საფუძველზე](#). არ იკვლევენ საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოებას და თავის გადაწყვეტილებას აფუძნებენ იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული [წარმოების დროს](#).

ამასთან, საოლქო საარჩევნო კომისიების თავმჯდომარეები ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმის შედგენის თაობაზე წარდგენილი განცხადების/საჩივრის განხილვისას, არ იცავენ [„საარჩევნო დავების სახელმძღვანელოს“](#) მიხედვით განსაზღვრულ პროცედურას, რომლის თანახმადაც, „წარდგენილ განცხადებას/საჩივარს ზეპირი მოსმენით ერთპიროვნულად იხილავს საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ ოქმის შედგენაზე უფლებამოსილი პირი, დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობით, რის თაობაზეც დგება ზეპირი მოსმენის ოქმი.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, წინასაარჩევნო დავების განხილვისას, ხშირ შემთხვევებში, სამართალდარღვევის ოქმის შედგენაზე უფლებამოსილი პირები იღებენ სამართლებრივად დაუსაბუთებელ გადაწყვეტილებებს.

მხარდამჭერების მობილიზების სავარაუდო ფაქტი

საიასა და სამართლიანი არჩევნების დამკვირვებლების ინფორმაციით, რამდენიმე რეგიონში თანამდებობის პირები საბიუჯეტო დაფინანსებაზე მყოფი ა(ა)იპ-ების დირექტორებსა და მათ თანამშრომლებს ავალდებულებდნენ, სალომე ზურაბიშვილის მხარდამჭერების მობილიზება მოეხდინათ და პოტენციური მხარდამჭერების სია შესაბამის პირებთან გადაეგზავნათ.

ორგანიზაციების დამკვირვებლების ცნობით, ა(ა)იპების თანამშრომლებს წინასწარ მომზადებულ ბლანკებში მათი ოჯახის წევრების შესახებ პერსონალური მონაცემები უნდა შეეცვოთ. კერძოდ, სახელი, გვარი, პირადი ნომერი, საარჩევნო უბნის ნომერი და ნათესაური კავშირი შესაბამის პირებთან.

ა(ა)იპ-ის თანამშრომლები საიას დამკვირვებლებთან საუბარში აცხადებდნენ, რომ მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელების დავალებით მათ გადაეცათ ცარიელი ბლანკები, რომელშიც თითოეულს ათი მხარდამჭერის პერსონალური მონაცემები უნდა მიეთითებინა. მათივე ინფორმაციით, სიების შედგენა იმ მოტივით ხდებოდა, რომ „ქართული ოცნების“ მხარდაჭერილმა პრეზიდენტობის კანდიდატმა სალომე ზურაბიშვილმა გამარჯვება პირველივე ტურში მოიპოვოს. ა(ა)იპ-ის თანამშრომლები ასევე აცხადებენ, რომ მსგავსი სიების შედგენას წინა ხელისუფლების დროსაც ავალდებდნენ.

სამეგრელოში ერთ-ერთი ა(ა)იპ-ის თანამშრომლებმა ორგანიზაციების დამკვირვებლებთან საუბრისას განაცხადეს, რომ მოცემულ ფაქტზე ღიად საუბრის შემთხვევაში შიშობდნენ, რომ სამსახურიდან გაათავისუფლებდნენ.

უნდა აღინიშნოს, რომ მხარდამჭერთა ხელმოწერების შეგროვების ფაქტები სავარაუდოდ შეიცავს იძულების და ზეწოლის ნიშნებს, ასევე, წარმოადგენს ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენებას მმართველი პარტიის მიერ მხარდაჭერილი კანდიდატის

სასარგებლოდ, რაც წინააღმდეგობაში მოდის საარჩევნო კანონმდებლობასთან. კერძოდ, საარჩევნო კოდექსით აკრძალულია სამსახურებრივად დაქვემდებარებული ან სხვაგვარად დამოკიდებული პირის ჩაბმა ისეთ საქმიანობაში, რომელიც ხელს უწყობს კანდიდატის წარდგენას ან/და არჩევას. ამ ქმედებით, ასევე ირღვევა საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 29 აგვისტოს განკარგულება წინასაარჩევნო კამპანიის პერიოდში ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენების თავიდან აცილების თაობაზე, რომელიც საჯარო მოსამსახურეებს შეახსენებს საარჩევნო კანონმდებლობით მათ მიმართ დადგენილ შეზღუდვებს.

ორგანიზაციებმა ამ საკითხთან დაკავშირებით [განცხადება გაავრცელეს და შესაბამის პირებს რეაგირებისკენ მოუწოდეს](#) განცხადების გამოქვეყნების შემდეგ საკითხის მიმართ დაინტერესება გამოხატა პერსონალური მონაცემების დაცვის ინსპექტორმა. შედგა შეხვედრა ინსპექტორის აპარატის წარმომადგენლებთან, რა დროსაც ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა მათ ხელთ არსებულ შესაბამის მტკიცებულებებზე მიაწოდეს ინფორმაცია.

მხარდამჭერების მობილიზებისა და პერსონალური მონაცემების შეგროვების ფაქტების შესახებ ინფორმაცია კიდევ რამდენიმე რეგიონში გავრცელდა. მათ შორის აჭარასა და ქვემო ქართლში.

პარლამენტისა და თბილისის მერიის მიერ ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენება სალომე ზურაბიშვილის სასარგებლოდ

ა.წ. 27 სექტემბერს, თბილისის მერიის ოფიციალურ [ვებ საიტსა](#) და [Facebook გვერდზე](#) გავრცელდა ინფორმაცია, რომ „კახა კალაძემ პარლამენტის თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძესთან და საქართველოს პრეზიდენტობის დამოუკიდებელ კანდიდატ სალომე ზურაბიშვილთან ერთად, გარდაცვლილთა ხსოვნას პატივი მიაგო.“ აღნიშნულ ინფორმაციას თან ახლდა ღონისძიების ამსახველი ფოტომასალა.

აგრეთვე, მიმდინარე წლის 27 სექტემბერს, პარლამენტის ოფიციალურ [ვებ საიტსა](#) და [Facebook გვერდზე](#) გავრცელდა ინფორმაცია მასზე, რომ „ირაკლი კობახიძე მემორიალთან საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერთან, არჩილ თალაკვაძესთან, დედაქალაქის მერთან, კახა კალაძესთან და პრეზიდენტობის კანდიდატთან, სალომე ზურაბიშვილთან ერთად იმყოფებოდა.“ აღნიშნულ ინფორმაციასაც, ასევე, თან ახლდა ღონისძიების ამსახველი ფოტომასალა.

ამასთან, აღსანიშნავია, რომ 27 სექტემბერსვე, პარლამენტის ოფიციალურ [ვებ საიტსა](#) და [Facebook გვერდზე](#) განთავსდა პარლამენტის თავმჯდომარის მიერ საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატ გრიგოლ ვაშაძის საწინააღმდეგო და პრეზიდენტობის კანდიდატ სალომე ზურაბიშვილის მხარდამჭერი ინფორმაცია: „ჩვენ არ გვინდა, რომ შავი პიარის და კამპანიის ფონზე წარიმართოს ეს არჩევნები, თორემ იმდენი ფრაზა არსებობს გრიგოლ ვაშაძის, მაგალითად, იმასთან დაკავშირებით, რომ მას უყვარს რუსეთი, ის არის რუსეთის განუყოფელი ნაწილი, რომ არ ვიცი, ფაქტობრივად, ჩვენ რუსეთის განუყოფელ ნაწილს „ვირჩევთ“ საქართველოს პრეზიდენტად. უბრალოდ, ჩვენ არ გვინდა ამაზე კამპანიის აგება. როდესაც კაცი გამოდის და ლაპარაკობს იმაზე, რომ მნიშვნელობა არ აქვს მას რუსეთის პასპორტი ედება თუ არა ჯიბეში, მთავარია, რომ მის გულში მუდმივად რჩება რუსეთი და მას აქვს პრეტენზია საქართველოს პრეზიდენტობაზე, იმ ქვეყნის პრეზიდენტობაზე, რომელსაც აქვს ასეთი დამოკიდებულება რუსეთთან, უფრო სწორად, რუსეთს აქვს ასეთი დამოკიდებულება, მტრული დამოკიდებულება საქართველოს მიმართ, ეს არის, უბრალოდ, პარადოქსი. ამაზე ჩვენ არ ვსაუბრობთ. არ გვინდა დავემსგავსოთ მას. გესმით თქვენ სპეკულაციები სალომე ზურაბიშვილთან დაკავშირებით. გესმით აბსოლუტურად ბინძური კამპანია, მოლაღატე და ა. შ.

მოლაღატე, თავისი არსით, არის ის, ვისაც გულში აქვს მტრული სახელმწიფოს სიყვარული. ეს არის, ამ შემთხვევაში, გრიგოლ ვაშაძე. უბრალოდ, ამაზე ლაპარაკი ჩვენ არ გვინდა. გვინდა, რომ ცივილიზებული, ევროპული ტიპის კამპანია წარვმართოთ. არ გვინდა, დავემსგავსოთ გრიგოლ ვაშაძეს, „ევროპულ საქართველოს“, „ნაციონალურ მოძრაობას“ - ამ, აბსოლუტურად მარგინალურ პოლიტიკურ ძალებს.“ გარდა ამისა, ამავე საიტზე გავრცელდა პარლამენტის თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძის [განცხადება](#) სათაურით „ჩვენი შიდა კვლევით, სალომე ზურაბიშვილი პირველივე ტურში გაიმარჯვებს.“

ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში, სავარაუდოდ, ადგილი ჰქონდა ადმინისტრაციული რესურსის, კერძოდ საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებული საკომუნიკაციო საშუალებების და საინფორმაციო მომსახურების გამოყენებას სალომე ზურაბიშვილის სასარგებლოდ,¹ საიამ განცხადებით მიმართა ცესკოს და ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენების სავარაუდო ფაქტის შესწავლა მოითხოვა.

ცესკოს თავმჯდომარემ აღნიშნულ ფაქტზე სამართალდარღვევა არ დაადგინა და ოქმი არ შეადგინა არც თბილისის მერიის და არც საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ.² მან განმარტა, რომ გარდაცვლილთა ხსოვნის პატივსაცემად გამართული ღონისძიება ვერ იქნებოდა განხილული, როგორც წინასაარჩევნო კამპანიის ნაწილი, ვინაიდან ღონისძიება გაიმართა სოხუმის დაცემის დღესთან დაკავშირებით, კონკრეტული მიზნიდან გამომდინარე, კერძოდ გარდაცვლილთა ხსოვნის პატივსაცემად. ამასთან ამ ღონისძიებაზე არ ყოფილა ამომრჩეველთა მოწოდება საარჩევნო საარჩევნო სუბიექტის/საარჩევნო სუბიექტობის კანდიდატის მხარდასაჭერად ან საწინააღმდეგოდ, აგრეთვე ნებისმიერი საჯარო მოქმედება, რომელიც ხელს უწყობს ან ხელს უშლის მიერ არჩევას. ღონისძიება იყო საჯარო და ნებისმიერ პირს შეეძლო მასზე დასწრება.

რაც შეეხება შესაბამისი ინფორმაციის გამოქვეყნებას, ცესკოს თავმჯდომარის განმარტებით, საიას განცხადებაში მითითებულ შემთხვევებში სააგიტაციო შინაარსის შემცველი ინფორმაცია არ განთავსებულა. აღნიშნული ინფორმაციის გამოქვეყნება განხორციელდა საქართველოს პარლამენტი თავმჯდომარის, პარლამენტის წევრებისა და თბილისის მერის, როგორც საჯარო პირების საქმიანობის გაშუქების და არა სააგიტაციო მიზნებიდან გამომდინარე.

¹ საარჩევნო კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის ბ) ქვეპუნქტი

² ცესკოს თავმჯდომარის წერილი საიას #01-02/1686 09/10/2018

პრეზიდენტობის კანდიდატი, რომელიც ამავდროულად საქართველოს პარლამენტის წევრია ისე იმყოფებოდა ზემოაღნიშნულ ღონისძიებაზე სხვა დეპუტატებთან ერთად. შესაბამისად, ცესკოს თავმჯდომარის განმარტებით, ინფორმაციის განთავსება არ შეიძლება შეფასდეს როგორც ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენება.

საია გეგმავს გაასაჩივროს საარჩევნო ადმინისტრაციის გადაწყვეტილება.

თანამდებობრივი ან სამსახურებრივი მდგომარეობის სავარაუდო გამოყენება

2018 წლის 18 ოქტომბერს ხულოს მუნიციპალიტეტის მერმა გოჩა მელაძემ საკუთარი განცხადების საფუძველზე დატოვა დაკავებული პოზიცია. გადადგომამდე ხულოს მუნიციპალიტეტის, ყოფილი მერი, იმყოფებოდა შვებულებაში. გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, 2018 წლის 18 ოქტომბერს მან შეწყვიტა შვებულება, აღიდგინა უფლებამოსილება, ამავე დღესვე დაკავებული პოზიციიდან გაათავისუფლა პირველი მოადგილე, ლაშა ბოლქვაძე, ხოლო, მის ნაცვლად დანიშნა ყოფილი პოლიციის თანამშრომელი - ვახტანგ ბერიძე³ და თავადაც დაწერა განცხადება გადადგომის თაობაზე.

საარჩევნო კოდექსის მიხედვით საარჩევნო სუბიექტების რეგისტრაციის ვადის გასვლიდან კენჭისყრის დღის დამთავრებამდე აკრძალულია ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს, პოლიციისა და პროკურატურის ხელმძღვანელ თანამდებობის პირთა საკადრო გადაადგილება, გარდა მათი უფლებამოსილების ვადის გასვლის ან/და მათ მიერ კანონის დარღვევის შემთხვევებისა⁴.

უნდა აღინიშნოს, რომ როგორც გოჩა მელაძის მიერ პირველი მოადგილის გათავისუფლება და მის ნაცვლად ვახტანგ ბერიძის დანიშვნა, ასევე, პირადი განცხადების საფუძველზე მერის პოზიციიდან გადადგომა, სავარაუდოდ შეიცავს სწორედ თანამდებობრივი ან სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით საკადრო გადაადგილების კანონით დადგენილი შეზღუდვის დარღვევას.

³ ვახტანგ ბერიძემ 2018 წლის 16 დატოვა ხულოს პოლიციის სამმართველოს უფროსის პოსტი. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციით, ვახტანგ ბერიძე დაკავებული თანამდებობიდან საკუთარი განცხადების საფუძველზე წავიდა.

⁴ საარჩევნო კოდექსის 49-ე მუხლის მე-7 ნაწილი

უკანონო აგიტაცია

საპრეზიდენტო კანდიდატის ქსენოფობიური განცხადება

2 ოქტომბერს, ნინოწმინდაში, წინასარჩევნო კამპანიის ფარგლებში, ადგილობრივ ეთნიკურად სომეხ მოქალაქეებთან შეხვედრისას, სალომე ზურაბიშვილმა განაცხადა: *“**აქამდე მოქალაქეობა იყო მხოლოდ მინიჭებით და მხოლოდ პრეზიდენტის საბოლოო გადაწყვეტილებით და ერთმა პრეზიდენტმა [მიხეილ სააკაშვილი], ძალიან ბევრი მოქალაქეობა დაურიგა თურქებს, დღეს მისი წარმომადგენელი არის ჩემი ოპონენტი, მაგრამ თქვენ არ მოგცათ მოქალაქეობა**”*.

საია პარტიორ ორგანიზაციებთან ერთად [გამოეხმაურა](#) სალომე ზურაბიშვილის აღნიშნულ ქსენოფობიურ [განცხადებას](#). არასამთავრობო ორგანიზაციების მოსაზრებით, პრეზიდენტობის კანდიდატის განცხადება ხელს უწყობს შუღლის გაღვივებას, ეწინააღმდეგება ლიბერალური დემოკრატიისა და თანასწორუფლებიანობის პრინციპებს, ახდენს ისტორიული კონფლიქტის თანამედროვე ქართულ პოლიტიკურ რეალობაში სახიფათო პრობლემატიზაციას.

სალომე ზურაბიშვილი ზემოაღნიშნული განცხადება, აგრეთვე, შეიცავდა უკანონო აგიტაციის ნიშნებს. საარჩევნო კოდექსის მიხედვით, **საარჩევნო პროგრამა არ უნდა შეიცავდეს ეროვნული შუღლისა და მტრობისკენ, რელიგიური და ეთნიკური დაპირისპირებისკენ მოწოდებას**.

არასამთავრობო ორგანიზაციებმა მოუწოდეს **ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას** - შეესწავლა ზემოაღწერილი ფაქტი და განეხორციელებინა შესაბამისი სამართლებრივი რეაგირება. აღნიშნულ ფაქტთან დაკავშირებით საიამ განცხადებით მიმართა ნინოწმინდის საოლქო საარჩევნო კომისიას და რეაგირება მოითხოვა. ნინოწმინდის საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის [2018 წლის 16 ოქტომბრის წერილიდან ირკვევა, რომ](#) თავმჯდომარემ მოცემულ ფაქტზე სამართალდარღვევა არ დაადგინა და პრეზიდენტობის კანდიდატის მიმართ არ შეადგინა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმი. საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარემ განმარტა, რომ კანდიდატმა ამომრჩეველს მიაწოდა ინფორმაცია ყოფილი პრეზიდენტის მიერ განხორციელებული ქმედების შესახებ. აღნიშნული ინფორმაცია არ შეიცავდა შუღლისა და მტრობისკენ მიმართული მოწოდების ნიშნებს, არც ეროვნული უმცირესობა არ იყო მოხსენიებული უარყოფით კონტექსტში.

საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მხრიდან უკანონო აგიტაციის ფაქტი

9 ოქტომბერს წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის #58 საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ქრისტინა ქუთათელაძემ Facebook-ის საშუალებით წინასაარჩევნო აგიტაცია განახორციელა. კერძოდ, მან სოციალურ ქსელში არაერთხელ საჯაროდ განათავსა პრეზიდენტობის კანდიდატის – სალომე ზურაბიშვილის მხარდამჭერი ინფორმაცია.

საარჩევნო კოდექსის 45-ე მუხლის მე-4 ნაწილის ა) ქვეპუნქტის თანახმად, საარჩევნო კომისიის წევრს წინასაარჩევნო აგიტაციის გაწევისა და აგიტაციაში მონაწილეობის უფლება არა აქვს. ასევე, 2018 წლის 28 ოქტომბრის საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნებისთვის საარჩევნო ადმინისტრაციასა და ადგილობრივ დამკვირვებელ ორგანიზაციათა [ქცევის \(ეთიკის\) კოდექსის თანახმად](#), საარჩევნო ადმინისტრაცია იღებს ვალდებულებას, „თავი აარიდოს ისეთ მოქმედებას, რომელიც შესაძლოა აღქმული იყოს რომელიმე პარტიისა და საარჩევნო სუბიექტის მხარდასაჭერად ან წინააღმდეგ ქმედებას.“

საიამ განცხადებით მიმართა წყალტუბოს საოლქო საარჩევნო კომისიას და შესაბამისი სამართლებრივი რეაგირება მოითხოვა.

საოლქო საარჩევნო კომისიამ მოცემულ ფაქტზე დარღვევა არ დაადგინა და განმარტა, რომ ქრისტინე ქუთათელაძის პირადი Facebook გვერდით მისი მეუღლე სარგებლობდა და შესაბამისად, მისი მხრიდან კანონსაწინააღმდეგო ქმედებას ადგილი არ ჰქონია.

წინასაარჩევნო კამპანიის ხელშეშლის ფაქტები

სალომე ზურაბიშვილის წინასაარჩევნო კამპანიის ხელის შეშლა

მმართველი პარტიის მიერ მხარდაჭერილი პრეზიდენტობის დამოუკიდებელი კანდიდატის, სალომე ზურაბიშვილის ამომრჩეველთან შეხვედრები ხმაურის ფონზე წარიმართა რეგიონებში. საიას დამკვირვებლების ინფორმაციით, ხელშეშლა კამპანიურ ხასიათს ატარებდა და ინციდენტების თანხლებით მიმდინარეობდა.⁵

საიას დამკვირვებლები წინასაარჩევნო მონიტორინგის ფარგლებში ესწრებოდნენ სალომე ზურაბიშვილის შეხვედრებს. მათი ინფორმაციით, შეხვედრების დროს პირთა გარკვეული ჯგუფი შენობის გარეთ იყო შეკრებილი, რის გამოც პრეზიდენტობის კანდიდატი პოლიციის დაცვის თანხლებით ატარებდა წინასაარჩევნო შეხვედრებს. დამკვირვებლების ინფორმაციით, აღნიშნული პირები „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მხარდაჭერები და აქტივისტები იყვნენ. ისინი სალომე ზურაბიშვილს მოლაღატედ და რუსეთის აგენტად მოიხსენიებდნენ, ცდილობენ შეხვედრაზე დასწრებას და კანდიდატთან მისვლას. აცხადებდნენ, რომ სურდათ კითხვის დასმა პრეზიდენტობის კანდიდატისადმი, [რატომ დაადანაშაულა საქართველო ომის დაწყებაში](#).

მოქმედი კანონმდებლობით, ყველა ამომრჩეველს უფლება აქვს დაესწროს საპრეზიდენტო კანდიდატის წინასაარჩევნო შეხვედრას, მოისმინოს კანდიდატის წინასაარჩევნო განცხადებები, დაუსვას კანდიდატს კითხვები, ასევე გამოთქვას კრიტიკული მოსაზრებები კანდიდატის მიმართ გამოხატული ამა თუ იმ პოზიციის გამო. აღნიშნული მოსაზრებების გამოთქმა შეხვედრებზე დამსწრე პირებმა კონსტრუქციული კრიტიკით, სიმულვილისა და აგრესიისგან დაცლილი განცხადებებით უნდა გამოხატონ. დაუშვებელია აგრესიის გამოვლენა და დესტრუქციის მიზანმიმართულად შეტანა კამპანიაში. წინასაარჩევნო კამპანიის ხელის შეშლა აკრძალულია, მიუხედავად იმისა, მისაღებია თუ არა ვინმესთვის საპრეზიდენტო კანდიდატის მოსაზრებები. საქართველოს საარჩევნო კოდექსის მე-80 მუხლის თანახმად, აკრძალულია ამ კანონით დადგენილი წესით წინასაარჩევნო მოწოდებების, განცხადებების და სხვა მასალების გავრცელებისათვის ხელის შეშლა, რაც პასუხისმგებლობის სახით ითვალისწინებს ჯარიმას 1000 ლარის ოდენობით.

საიამ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მხარდაჭერი მათა კალანდიას მიერ სალომე ზურაბიშვილისთვის წინასაარჩევნო შეხვედრის ჩატარებაში ხელშეშლის ფაქტი ზუგდიდის საოლქო საარჩევნო კომისიაში [გასაჩივრა](#). საოლქო საარჩევნო კომისიაში ამ განცხადების შესწავლა მიმდინარეობს.

⁵ მაგალითად:

- ა.წ. 22 სექტემბერს, სალომე ზურაბიშვილმა, ზუგდიდში, ამომრჩევლებთან შეხვედრა მხოლოდ ცოცხალი ჯაჭვის დახმარებით მოახერხა. აღნიშნული შეხვედრის მიმდინარეობისას, პ/გ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მხარდაჭერი მათა კალანდია ცდილობდა ხელი შეეშალა შეხვედრის გამართვაში. ასევე, „მან პრეზიდენტობის კანდიდატს უთხრა, რომ შეხვედრის გაგრძელების საშუალებას არ მისცემდა“;
- ა.წ. 9 ოქტომბერს პრეზიდენტობის კანდიდატი სალომე ზურაბიშვილი ქ.რუსთავის მოსახლეობასთან შეხვედრას მართავდა, რა დროსაც ადგილი ჰქონდა გარკვეულ ინციდენტს. აქციის მონაწილე ერთ-ერთი პირისთვის სასწრაფო დახმარების გამოძახება გახდა საჭირო;
- ა.წ. 2 ოქტომბერს, პრეზიდენტობის დამოუკიდებელი კანდიდატის სალომე ზურაბიშვილის შეხვედრა დაბა ასპინძაში აქციის ფონზე მიმდინარეობდა. იქ მისული მოქალაქეების ნაწილი ასპინძა-ზორჯომის მაჟორიტარ დეპუტატს გედევან ფოფხაძეს სიტყვიერად დაუპირისპირდა;
- ა.წ. 2 ოქტომბერს, 14:00 სთ-ზე, ახალქალაქში, კულტურის სახლში, სალომე ზურაბიშვილმა წინასაარჩევნო შეხვედრა გამართა. შეხვედრა საპროტესტო აქციის ფონზე მიმდინარეობდა. შეხვედრის დასრულების შემდეგ, თეატრიდან გამოსულ სალომე ზურაბიშვილს დაპირისპირებული მოქალაქეები იქ აღარ დახვდნენ, თუმცა მან თეატრის მიმდებარე ტერიტორია პოლიციის თანხლებით დატოვა.

პოლიტიკური პარტიისათვის საოფისე ფართის გადაცემაზე უარი

პოლიტიკური გაერთიანება თავისუფალი დემოკრატიების პრეზიდენტობის კანდიდატის განცხადებით, მათ ხელი შეუშალეს წინასაარჩევნო კამპანიის განხორციელებაში და ზეწოლის გამო დამქირავებელმა უარი უთხრა პარტიისთვის ოფისის გადაცემაზე. კერძოდ: 3 ოქტომბერს მპგ „თავისუფალი დემოკრატები“-სა და ფიზიკურ პირს გურამ გურამიშვილს შორის გაფორმდა უზუფრუქტის ხელშეკრულება. უზუფრუქტის ხელშეკრულების საგანს დმანისში მდებარე ერთ-ერთი საცხოვრებელი სახლის ერთი ოთახის ყოველთვიურად 200 ლარის სანაცვლოდ გადაცემა წარმოადგენდა. მხარეთა შორის ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ მპგ „თავისუფალი დემოკრატების“-ის წარმომადგენლებმა ნაქირავები ფართის გარე კედელზე გააკრეს მათი პრეზიდენტობის კანდიდატის დავით უსუფაშვილის საარჩევნო პლაკატი. შტაბისათვის ოფისის მოწყობის და საარჩევნო პლაკატის გაკვრის მომდევნო დღეს პარტიის წარმომადგენლის ალექსანდრე ნონიაშვილის განცხადებით, მას დაუკავშირდა ფართის გამქირავებლის დედა და განუცხადა, რომ მის ოჯახზე განხორციელებული ზეწოლის გამო იძულებული იყვნენ უარი ეთქვათ ფართის გადაცემაზე. ალექსანდრე ნონიაშვილის განცხადებით, გურამ გურამიშვილის დედამ მასთან პირად საუბარში განაცხადა, რომ მის ოჯახზე მუქარა/ზეწოლას ხელისუფლების წარმომადგენლები (დმანისის საკრებულოს თავმჯდომარე, დმანისის მუნიციპალიტეტის მერი) ახორციელებდნენ. ალექსანდრე ნონიაშვილის განცხადებით, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით გამოკითხვის მიზნით, იგი უკვე იმყოფებოდა დმანისის პოლიციაში.

საია-ს წარმომადგენელი ესაუბრა გურამ გურამიშვილს, რომლის განცხადებით, არანაირი ზეწოლა მის ოჯახზე არ განხორციელებულა. ხელშეკრულების გაფორმების მიუხედავად, მათ უარი განაცხადეს ფართის გადაცემაზე მხოლოდ იმ მიზეზით, რომ ოჯახის წევრებს შორის მოხდა გაუგებრობა. გურამ გურამიშვილმა აღნიშნა, რომ მის მამას ფართში სარემონტო სამუშაოების ჩატარების მიზეზით არ სურდა ოთახის გაქირავება. რაც შეეხება „თავისუფალი დემოკრატები“-ს პრეზიდენტობის კანდიდატის პლაკატს, მისთვის უცნობია, ვინ ან რა მიზეზით ჩამოხსნა პლაკატი მის საკუთრებაში არსებული ფართიდან.

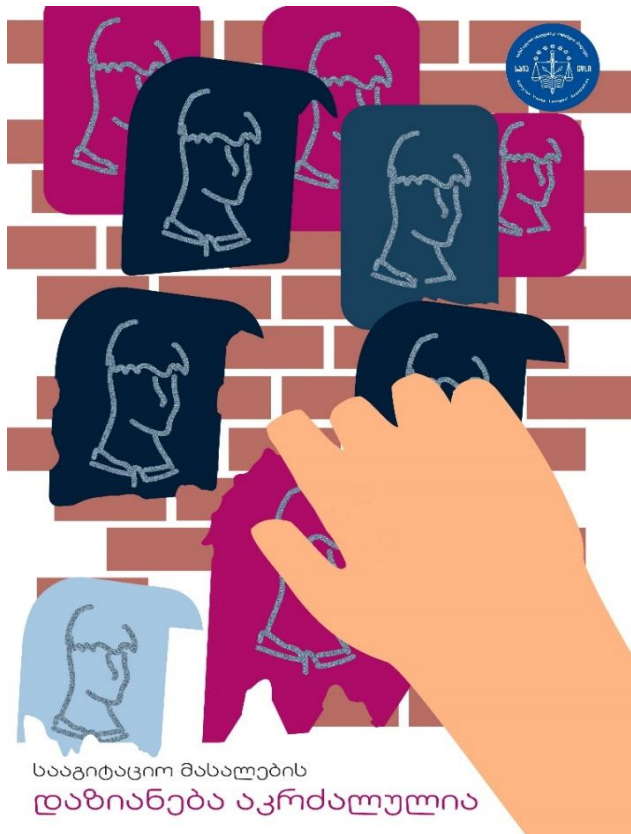
საარჩევნო კოდექსის თანახმად, პოლიტიკური პარტიები და საარჩევნო სუბიექტობის კანდიდატები სარგებლობენ თანასწორი უფლებებით და აკისრიათ თანაბარი ვალდებულებები. წინასაარჩევნო კამპანიის (აგიტაციის) პერიოდში პოლიტიკურ პარტიას, საარჩევნო სუბიექტს უფლება აქვთ, დაამზადონ სხვადასხვა სააგიტაციო მასალები, რომელთა გამოფენა შეიძლება შენობა-ნაგებობებსა და სხვა ობიექტებზე მათი მესაკუთრეების ან მფლობელების თანხმობის შემთხვევაში. დაუშვებელია სააგიტაციო მასალის ჩამოხსნა, ჩამოხევა, დაფარვა ან დაზიანება, თუ ის აკრძალულ ადგილას არ არის განთავსებული.⁶

მიგვაჩნია, რომ საარჩევნო სუბიექტებისათვის წინასაარჩევნო კამპანიის ჩატარებაში ხელშეშლა ყოველად დაუშვებელია და ვნებს წინასაარჩევნო პროცესების მშვიდ და თანასწორ პირობებში წარმართვას. მნიშვნელოვნად მიგვაჩნია მოქალაქეებზე სავარაუდოდ განხორციელებული მუქარისა და ზეწოლის ფაქტები საგამომიებო ორგანოების მხრიდან გამოძიებულ იქნას მყისიერად, ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად.

⁶ საქართველოს საარჩევნო კოდექსი მუხლი 46, ქვ.3⁷¹

პრეზიდენტობის კანდიდატ სალომე ზურაბიშვილის სააგიტაციო მასალის განადგურება

სალომე ზურაბიშვილის საარჩევნო შტაბის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის 28-ე კილომეტრზე სატვირთო ავტომობილს, რომელშიც განთავსებული იყო პრეზიდენტობის კანდიდატის სააგიტაციო მასალა, ცეცხლი გაუჩნდა, რის შედეგადაც მანქანა ტვირთიანად დაიწვა.

სატვირთო ავტომობილი ახორციელებდა ტვირთის გადაზიდვას თურქეთის რესპუბლიკიდან თბილისში, ლილოს ტერმინალის მიმართულებით. სატვირთო ავტომობილი დატვირთული იყო პრეზიდენტობის კანდიდატის, სალომე ზურაბიშვილის საარჩევნო სააგიტაციო ნივთებით, კერძოდ, სარეკლამო მაისურებით. შემთხვევის შედეგად არავინ დაშავებულა.

შტაბის ხელმძღვანელის ინფორმაციით, მანქანის აფეთქება მოხდა ნატახტარის ტერიტორიაზე. ფინანსური ზარალის ოდენობა არის დაახლოებით 85 000 აშშ დოლარი, გამოძიება მიმდინარეობს სისხლის სამართლის კოდექსის 188-ე მუხლის მეორე პუნქტით, რაც ითვალისწინებს სხვისი ნივთის დაზიანებას ან განადგურებას გაუფრთხილებლობით, ჩადენილი ცეცხლთან ან მომეტებული საფრთხის წყაროსთან გაუფრთხილებელი მოპყრობით. ჩატარდა ექსპერტიზა, რომლის პასუხიც ამ ეტაპზე ცნობილი არ არის.

მიგვაჩნია, რომ საარჩევნო სუბიექტებისათვის წინასაარჩევნო კამპანიის ჩატარებაში ხელშეშლა ყოველად დაუშვებელია და ვნებს წინასაარჩევნო პროცესების მშვიდ და თანასწორ პირობებში წარმართვას. სააგიტაციო მასალების განადგურების ფაქტი მყისიერად, ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად უნდა იქნას გამოძიებული.

სააგიტაციო მასალების
დაზიანება აკრძალულია

საანგარიშო პერიოდში საიამ სოციალურ ქსელ Facebook-ში დასპონსორებული გვერდების მონიტორინგი განახორციელა.⁷ გვერდების ნაწილი სახელდახელოდ არის შექმნილი 2018 წლის 28 ოქტომბრის საპრეზიდენტო არჩევნებისთვის, ნაწილს კი, აქტიურობის ხანგრძლივი ისტორია გააჩნია. უცნობ პირთა მიერ, აღნიშნული გვერდების საშუალებით, ხშირად ვრცელდება დამამცირებელი, პირადი შეურაცხყოფისა თუ სიძულვილის ენის შემცველი პოსტები, ასევე ფოტოები.⁸ ამასთან, ვხვდებით დეზინფორმაციის შემცველ სტატუსებს, რომლებიც გამიზნულია იმისათვის, რომ მის ავტორად აღქმული იქნას პრეზიდენტობის ესა თუ ის კანდიდატი, რომელიც რეალურად არ არის აღნიშნული დეზინფორმაციის შემცველი სტატუსების ავტორი და რომელი სტატუს(ებ)იც დააზიანებს მის პოლიტიკურ იმიჯს და შესაბამისად, რეიტინგს.⁹

აღნიშნული გვერდების უმრავლესობას საკმაოდ დიდი მომწონებელთა და გამომწერთა რაოდენობა ჰყავს და მათი აგიტაცია/ანტი აგიტაცია ახდენს ამომრჩევლის აზრის ფორმირებაზე დიდ გავლენას. მაგალითად, Facebook გვერდების პოსტების შესწავლის შემდეგ მათი შინაარსის მიხედვით, შეიძლება ვიმსჯელოთ, რომ არსებობს ორი მიმართულება: ერთი, რომელიც პრეზიდენტობის დამოუკიდებელი კანდიდატის სალომე ზურაბიშვილის წინააღმდეგ არის მიმართული, ხოლო მეორე, ოპოზიციური გაერთიანების „ძალა ერთობაშია“ მიერ წარდგენილი საპრეზიდენტო კანდიდატის - გრიგოლ ვაშაძის.

ფეისბუქ გვერდები - „ქოცების დასაცინი ოფიციალური სააგენტო“, რეზიდენტი სალომე / президент Саломе / Salome“ აქვეყნებენ ერთიდაიგივე ვიდეოს ორწუთიანი სხვაობით და აბსოლუტურად იდენტური სიტყვებით: „ნახეთ ვიდეოგამოკითხვა ქუჩაში. რას წერს და ამბობს ხალხი სალომეს სურათის დანახვისას“. ორივე გვერდი მიმართულია დამოუკიდებელი კანდიდატი სალომე ზურაბიშვილის იმიჯის დასაკნინებლად, პოსტების უმრავლესობა პირდაპირ შეურაცხყოფს და უშვერი სიტყვებით ლანძღავს კანდიდატს, ასევე აიგვეებს მას პარტია „ქართულ ოცნებასთან“ და მოუწოდებს ხალხს არ დაუჭირონ მას მხარი საპრეზიდენტო არჩევნებზე.

გვერდი „ერთიანი პროვოკაციული მოძრაობა“ ,ზოგადად, „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებსა და მის მხადამჭერებს აქილიკებს, თუმცა წინასაარჩევნო პერიოდში გამოჩნდა არაკორექტული და დამამცირებელი ეპითეტების შემცველი პოსტები საპრეზიდენტო კანდიდატი გრიგოლ ვაშაძის შესახებაც.

ფეისბუქ გვერდზე „ნაცია-ადამიანი?“ ძირითადად ვხვდებით „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ყოფილი და ახლანდელი ლიდერების შესახებ დამცინავ პოსტებს, თუმცა ასევე იდება ვიდეოები, რომლებიც მიმართულია საპრეზიდენტო კანდიდატ გრიგოლ ვაშაძის გასაშარჟებლად და დასამცირებლად. იგივე მესიჯის გამტარებელია გვერდი „გასტროლოორი“, რომელიც პერიოდულად დებს პოსტებს გრიგოლ ვაშაძის შესახებ და ბილწი ლექსიკით აქვეყნებს გრიგოლის ავთენტურ ან/და გამასხარავებულ ფოტოებს.

აღნიშნულ სოციალურ ქსელში მსგავსი ინფორმაციის განთავსებისთვის გაწეული ხარჯი არ არის გამჭვირვალე. საზოგადოებრივ კონტროლს მიღმა ინფორმაცია მსგავსი თანხების წარმომავლობისა და მათი მფლობელების შესახებ. წინასაარჩევნო კამპანიის დაფინანსების გამჭვირვალობის მიზნებისთვის, მნიშვნელოვანია, მოხდეს შესწავლა, თუ ვინ და რა ფინანსებით მართავს ამ გვერდებს და რამდენად იცავენ ხარჯის გამწევი სუბიექტები წინასაარჩევნო კამპანიის დაფინანსების წესებს.

⁷ აღნიშნული გვერდებია : „ერთიანი პროვოკაციული მოძრაობა“; „გასტროლოორი“; „ნაცია -ადამიანი?“ „2012 წლამდე/Before it was cool“; „მეტო სარგებელი ხალხისგან“; „პოლიტიკური საციუთი“; „postv“; „ქოცების დასაცინი ოფიციალური სააგენტო“; „მე ვხვდები მიხეილ სააკაშვილს საქართველოში“; „ვარდისფერი სპილოები“; „ქოცნება“; „რეზიდენტი სალომე / президент Саломе / Salome“; ⁸ გვერდი „გრიგოლ შტაბკვარწირა“: <https://bit.ly/2O5YSbg> / <https://bit.ly/2O3zD9n>

სავარაუდოდ პოლიტიკური ნიშნით სამსახურიდან გათავისუფლება

2 ოქტომბერს, საიას ქუთაისის ფილიალს სამართლებრივი დახმარების თხოვნით მიმართა ცირა კობახიძემ. მისი განცხადებით, ის მონაწილეობდა ბაღდათის სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებათა გაერთიანების მიერ გამოცხადებულ კონკურსში, თუმცა კონკურსის შედეგად სავარაუდოდ პოლიტიკური ნიშნის გამო აღარ დაასაქმეს, ვინაიდან რამდენიმე წელია, რაც ის არის „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი და 2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებზე ერთ-ერთ საუბნო საარჩევნო კომისიაში ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენელი.

აღსანიშნავია, რომ ბაღდათის საქმესთან დაკავშირებით საიას სხვა პედაგოგებმაც მიმართეს. ორგანიზაციამ ბაღდათის საქმის შესწავლა დაიწყო და აღნიშნული მიზნით შესაბამისი ორგანოებიდან გამოითხოვა კონკურსთან დაკავშირებული საჯარო სახის ინფორმაცია. ამ ეტაპზე ცირა კობახიძისთვის მომზადდა სარჩელი, რომელიც წარდგენილია სასამართლოში.

სავარაუდოდ ძალადობის ფაქტი ახალქალაქის საოლქო საარჩევნო კომისიაში

გაერთიანებული ოპოზიციის „ძალა ერთობაშია“-ს ლიდერების განცხადებით, 27 სექტემბერს ახალქალაქის საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარემ ჰასმიკ მარანგოზიანმა სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა გაერთიანებული ოპოზიციის „ძალა ერთობაშიას“ წარმომადგენლებს - თეონა ჭალიძესა და არტურ მკოიანს.

თეონა ჭალიძის განცხადებით, ის ახალქალაქის საოლქო საარჩევნო კომისიაში „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ მიერ დანიშნული კომისიის დროებითი წევრია. მისი განცხადებით, მასსა და თავმჯდომარეს შორის კამათი ოლქში რუსულ და სომხურ ენაზე საუბარს მოჰყვა. როგორც ჭალიძემ საიას დამკვირვებლებთან საუბარში განაცხადა, ქართულ ენაზე ნათქვამ ყველა მის შეკითხვას, თხოვნასა თუ მოსაზრებას ჰასმიკ მარანგოზიანი სრულ იგნორირებას უკეთებდა და მისგან მოითხოვდა, რომ მას ესაუბრა რუსულად ან სომხურად. ჭალიძის ინფორმაციით, კამათის დროს კომისიის თავმჯდომარემ იგი ძალისმიერი მოქმედებით გაიყვანა საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის ოთახიდან. კონფლიქტური სიტუაციიდან გამომდინარე, თეონა ჭალიძის მიერ მოხდა საპატრულო პოლიციის გამოძახება, რომელმაც იგი ახალქალაქის პოლიციის განყოფილებაში გადაიყვანა. საგამომიებო მოქმედებების ფარგლებში, პოლიციის განყოფილებაში ჭალიძეს გაესაუბრა სამცხე-ჯავახეთის პოლიციის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე, რომელსაც გასაუბრების დროს მაგიდაზე ედო იარაღი, კერძოდ პისტოლეტი, მისგან მარჯვნივ კი, ავტომატი და მჭიდები. ჭალიძეს აქვს ეჭვი, რომ ეს გარემო შექმნილი იყო სპეციალურად მასზე ზეგავლენის მოხდენისა და დაშინების მიზნით.¹⁰

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ საოლქო საარჩევნო კომისიაში მომხდარ ინციდენტთან დაკავშირებით დაიწყო გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 162-ე პრიმა მუხლის მიხედვით. მიმდინარე წლის 27 სექტემბერს, სამცხე-ჯავახეთის პოლიციის განყოფილებაში ჩატარდა სხვადასხვა საგამომიებო მოქმედებები (თეონა ჭალიძე გამოიკითხა, ჩაუტარდა სამედიცინო ექსპერტიზა და საგამომიებო მოქმედებებისთვის ამოღებულ იქნა მისი ქურთუკი). სამცხე-ჯავახეთის პოლიციის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილის კაბინეტში, იარაღის დემონსტრირების ფონზე, მოქალაქის გამოკითხვის შესახებ შსს-ში განაცხადეს, რომ სამუშაო ოთახში სამსახურეობრივი სამტატო იარაღის არასაბრძოლო მდგომარეობაში არსებობა არ სცდებოდა უფლებამოსილებისა და ეთიკის ნორმებს. შსს-ს მინისტრის მოადგილემ უწყებათაშორისი კომისიის ფორმატში ჭალიძეს განუცხადა, რომ ოლქში მომხდარ ინციდენტთან დაკავშირებით გამოკითხული იყო ოცამდე პირი და მომხდარ ფაქტს არავინ ადასტურებდა. ჭალიძე განმარტავს, რომ ოლქის შენობის შემოსასვლელის (დერეფნის) კამერის ჩანაწერის დათვალიერებისას ჩანაწერში ჩანს როგორ ჰკრავს მას ხელს ამავე ოლქის წევრი „ქართული ოცნებიდან“ ანნა ოგანესიანი.

¹⁰ <http://rustavi2.ge/ka/news/114776>

საარჩევნო ადმინისტრაციაში ნებისმიერი სახის ძალადობა არა მხოლოდ არაეთიკურ, არამედ სისხლის სამართლის კოდექსის 162 პრიმა მუხლის მიხედვით დასჯად ქმედებას წარმოადგენს. ხოლო პოლიციის განყოფილებაში ცეცხლსასროლი იარაღის, მჭიდისა და ვაზნების თავისუფლად უყურადღებოდ მაგიდაზე განლაგება, განსაკუთრებით მოქალაქის თანდასწრებით, დაუშვებელია და წარმოადგენს შესაბამისი კანონმდებლობის უხეშ დარღვევას (პოლიციის შესახებ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლი, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში იარაღის ბრუნვისა და მისი კონტროლის ინსტრუქციის შესახებ მინისტრის [N1013 ბრძანება](#)).

წინასაარჩევნო კამპანიის დაფინანსება

სავარაუდოდ უკანონო შემოწირულობები სალომე ზურაბიშვილის სასარგებლოდ

მედიაში გავრცელებული ინფორმაციის [თანახმად](#), სახელმწიფო აუდიტის სამსახური იმ ექიმების მიერ განხორციელებულ შემოწირულობების საკითხს შეისწავლის, რომლებმაც მმართველი გუნდის მიერ მხარდაჭერილ პრეზიდენტობის კანდიდატს სალომე ზურაბიშვილს მსხვილი თანხები შესწირეს. აღნიშნული ინფორმაციის [მიხედვით](#), ჩაჩავას და ლუდუშაურის კლინიკის მედ პერსონალმა სალომე ზურაბიშვილს ჯამში 200 000 ლარზე მეტი შესწირეს. შემოწირულობები ძირითადად განხორციელდა ერთსა და იმავე დღეს - 2018 წლის 2 და 3 ოქტომბერს. მედიაში გავრცელებული ინფორმაციის [თანახმად](#), შემომწირველ მედ პერსონალის ნაწილს საბანკო ვალდებულებები აქვს. შემომწირველებიდან კონკრეტულ პირებს კი, შემოწირულობა ასევე გაკეთებული აქვთ „ქართული ოცნების სასარგებლოდ 2017 და 2016 წლის არჩევნებზეც.“¹¹

აღსანიშნავია, რომ „ქართული ოცნების“ დეპუტატი ელგუჯა გოცირიძე ჩაჩავას კლინიკის აქციონერია. ის 2001–2016 წლებში „ჩაჩავას კლინიკის“ გენერალური დირექტორი იყო.

ის ფაქტი, რომ ქართული ოცნების დეპუტატის საკუთრებაში არსებული კლინიკების ათეულობით ექიმმა შემოწირულობა განხორციელეს ერთსა და იმავე დღეს, ზადებს ეჭვს ამ ექიმების მიერ განხორციელებული შემოწირულობების ნამდვილობასთან დაკავშირებით. „მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 34² მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, აკრძალულია შემოწირულობების განხორციელება მესამე პირის მეშვეობით. ფაქტის დადასტურების შემთხვევაში, დამრღვევს დაეკისრება ჯარიმა განხორციელებული აკრძალული შემოწირულობების ორმაგი ოდენობით. სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა უნდა შეისწავლოს აღნიშნული შემოწირულობების საკითხი. აუდიტის სამსახურმა საზოგადოებას უნდა მიაწოდოს ინფორმაცია, მოხდა თუ არა ჩაჩავასა და ლუდუშაურის კლინიკების მედ პერსონალის მხრიდან კანონით აკრძალული შემოწირულობების განხორციელება.

¹¹ მაგალითად, მედიაში გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, ჩაჩავას მეან-გინეკოლოგებმა ჯამში **ზურაბიშვილს 140 000 ლარი** შესწირეს. **ნატა ყაზახაშვილი** - ჩაჩავას კლინიკის გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი. 50 000 ლარი შესწირა **02/10/2018, პალიკო კინტრაია** - მეან-გინეკოლოგი, ჩაჩავას კლინიკის მმართველი საბჭოს თავმჯდომარე. ზურაბიშვილს 10 000 ლარი შესწირა, **03/10/2018**, მან ასევე 2016 წელს „ქართულ ოცნებას“ 40 000 ლარი, ხოლო 2017 წელს 20 000 ლარი შესწირა; **ნიკოლოზ კინტრაია** - მეან-გინეკოლოგი, ჩაჩავას კლინიკის მეან-გინეკოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი. ნიკოლოზ კინტრაიამ ზურაბიშვილს 20 000 ლარი შესწირა. **03/10/2018**, 2016 წელს კინტრაიამ „ოცნებას“ 60 000 ლარი შესწირა, ხოლო 2017 წელს კი 40 000 ლარი, **ზურაბ დარახველიძე** - მეან-გინეკოლოგი, ჩაჩავას კლინიკის სამედიცინო განყოფილების უფროსი. ზურაბიშვილს 50 000 ლარი შესწირა. **03/10/2018**, „ქართულ ოცნებას“ 2016 წელს კი 60 000 ლარი შესწირა. **სოფიო თამაზაშვილი** - მეან-გინეკოლოგი ჩაჩავას კლინიკაში. ზურაბიშვილს შესწირა 10 000 ლარი. **02/10/2018**, მან 2016 წელს „ქართულ ოცნებას“ 20 000 ლარი შესწირა.

წინასაარჩევნო კამპანიის დაფინანსების წესების დარღვევა

მონიტორინგის განხორციელებისას, გამოვლინდა, რომ საქართველოს რამდენიმე უფასო პოლიტიკური რეკლამის ტელემარშუტებში განთავსება, სავარაუდოდ, ეწინააღმდეგებოდა „მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მოთხოვნებს. კერძოდ, „მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 26-ე მუხლის პირველი ნაწილის გ) პუნქტის თანახმად, აკრძალულია შემოწირულობების მიღება არასამეწარმეო იურიდიული პირისაგან. პარტიას, როგორც არასამეწარმეო იურიდიულ პირს შემოწირულობების განხორციელების უფლება არ აქვს.

მაგალითად:

- პ/გ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – გრიგოლ ვაშაძის მხარდაჭერას ემსახურება პ/გ „მოძრაობა სახელმწიფო ხალხისთვის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – მიხეილ ანთაძის, პ/გ „საქართველოს ქრისტიან-კონსერვატიული პარტიის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – ზვიად მეხატიშვილის, პ/გ „სამოქალაქო პლატფორმა - ახალი საქართველო“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – ზვიადი ბაღდავაძისა და პ/გ „ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – ზვიად იაშვილის უფასო პოლიტიკური რეკლამები;
- პ/გ „ევროპული საქართველო - მოძრაობა თავისუფლებისთვის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – დავით ბაქრაძის მხარდაჭერას ემსახურება პ/გ „მოძრაობა თავისუფალი საქართველოსთვის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – ირაკლი გორგაძის უფასო პოლიტიკური რეკლამა.

შესაბამისად, მიხეილ ანთაძის, ზვიად მეხატიშვილის, ზვიადი ბაღდავაძისა და ზვიად იაშვილის უფასო პოლიტიკური რეკლამები სავარაუდოდ წარმოადგენს პ/გ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – გრიგოლ ვაშაძის სასარგებლოდ განხორციელებულ უკანონო შემოწირულობას. ხოლო ირაკლი გორგაძის უფასო პოლიტიკური რეკლამა სავარაუდოდ წარმოადგენს პ/გ „ევროპული საქართველო - მოძრაობა თავისუფლებისთვის“ პრეზიდენტობის კანდიდატის – დავით ბაქრაძის სასარგებლოდ განხორციელებულ უკანონო შემოწირულობას.

საიამ სახემწიფო აუდიტის სამსახურს აღნიშნულ ფაქტებთან დაკავშირებული მტკიცებულებები წარუდგინა და შესაბამისი სამართლებრივი რეაგირების მოთხოვნით მიმართა.

სავარაუდოდ პოლიტიკური გაერთიანებების დაფინანსების წესების დარღვევა

საანგარიშო პერიოდში გავრცელდა რამდენიმე ჩანაწერი, რომლებიც სავარაუდოდ მიმე კორუფციული დანაშაულისა და ქონების უკანონოდ გადაცემის მოთხოვნის შემცველ ფაქტებს ასაჯაროებს. ერთ-ერთ ჩანაწერში „ომეგა ჯგუფის“ პარტნიორთან ზაზა ოქუაშვილთან საუბრობენ მისი კონკურენტი კომპანიის წარმომადგენლები და სიგარეტის ბაზრის განაწილების გეგმას იხილავენ. ჩანაწერში საუბარია სიგარეტების რეალიზაციიდან 50% წილის „ქართული ოცნების“ ფონდისთვის გადაცემის შესახებ. 24 სექტემბერს გავრცელდა კიდევ ერთი ფარული ჩანაწერი, სადაც „ომეგა ჯგუფის“ დამფუძნებლის, ზაზა ოქუაშვილისა და გიორგი ჩუბინიშვილის („ომეგა ჯგუფის“ კონკურენტი კომპანია „თბილისის თამბაქოს“ ერთ-ერთი აქციონერი) საუბარია ასახული. ჩანაწერში იკვეთება, რომ თითოეული სიგარეტის კოლოფის რეალიზაციის შედეგად „ქართული ოცნების“ ფონდში 2.5 თეთრი [მიემართება](#).

საკითხის მნიშვნელობიდან და ბრალდებების სიმძიმიდან გამომდინარე, ასევე იმის გათვალისწინებით, რომ გავრცელებულ მასალებში მაღალი თანამდებობის პირების სახელები ფიგურირებს და კორუფციაში ხელისუფლების სხვადასხვა შტოს ჩართულობის ნიშნები იკვეთება, არასამთავრობო ორგანიზაციებმა [განცხადება](#) გაავრცელეს და ხელისუფლებას რეაგირებისკენ მოუწოდეს. ორგანიზაციებმა ასევე მოუწოდეს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს, რათა მის მიერ შესწავლილ იქნას მმართველი პოლიტიკური პარტიის სავარაუდოდ არაკანონიერი გზით დაფინანსების საკითხი.

ქვევის კოდექსი

1 ოქტომბერს, ცესკომ და ადგილობრივმა დამკვირვებელმა ორგანიზაციებმა ეთიკის კოდექსს მოაწერეს ხელი. დოკუმენტი 2018 წლის 28 ოქტომბრის არჩევნებისთვის შემუშავდა და ის საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაციასა და ადგილობრივ დამკვირვებელ ორგანიზაციებს შორის პროფესიული და ეთიკური ნორმების დაცვის შესახებ შეთანხმებას გულისხმობს.

დოკუმენტზე ხელმოწერები თანხმდებიან, რომ საკუთარ საქმიანობაში დაიცავენ კანონის უზენაესობას, იქნებიან მიუკერძოებლები და ობიექტურები, იხელმძღვანელებენ საარჩევნო პროცესში საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტებით, რითაც ხელს შეუწყობენ პრეზიდენტის არჩევნების სამართლიანად და გამჭვირვალე გარემოში ჩატარებას. ეთიკის კოდექსი პირველად 2016 წლის 8 ოქტომბრის პარლამენტის არჩევნებისთვის შემუშავდა.

საია პოზიტიურად აფასებს ეთიკის კოდექსის შემუშავებას და მის ხელმოწერას 2018 წლის საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნებისთვის. გამოვთქვამთ იმედს, რომ დოკუმენტის ხელმოწერი თითოეული პირი დაიცავს ეთიკის კოდექსის პრინციპებს და საკუთარ საქმიანობას წარმართავს პროფესიონალურად, მიუკერძოებლად და ობიექტურად.

საიას სადამკვირვებლო მისია კენჭისყრის დღეს

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია 2018 წლის 28 ოქტომბერს საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების დღეს თბილისსა და 9 რეგიონში - კახეთში, მცხეთა-მთიანეთში, ქვემო ქართლში, შიდა ქართლში, სამცხე-ჯავახეთში, სამეგრელო-ზემო სვანეთში, გურიაში, იმერეთსა და აჭარაში დააკვირდება (400 დამკვირვებლის საშუალებით).

ორგანიზაციის სადამკვირვებლო გამოცდილების გათვალისწინებით, განსაკუთრებული ყურადღება მიმართული იქნება:

- წინა არჩევნების დროს და წინასაარჩევნო პერიოდში გამოკვეთილ პრობლემურ უბნებზე;¹²
- ეროვნული უმცირესობებით და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კომპაქტურად დასახლებულ ოლქებზე;
- საუბნო საარჩევნო კომისიების გარე პერიმეტრზე განვითარებული მოვლენებსა და სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენელთა საქმიანობაზე (შსს მინისტრის მიერ გამოცემული ბრძანების შესრულებას);
- აგრეთვე, ინკლუზიური საარჩევნო გამორეშო, მათ შორის რა მდგომარეობაა ქვეყანაში შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების, ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენლების მიერ პოლიტიკური/საარჩევნო უფლებების რეალიზების კუთხით. ჩვენთვის ასევე პრიორიტეტულია ქალი კანდიდატების არჩევნებში მონაწილეობის საკითხის კვლევა.

არჩევნების დღეს საიაში იმუშავებს სპეციალური ცხელი ხაზი (ნომერი: 032 2 18 26 30), რომლის მეშვეობით მოქალაქეებს შეეძლებათ სამართლებრივი კონსულტაციების მიღება კენჭისყრის პროცედურებთან დაკავშირებით. საია, ასევე კონსულტაციას გაუწევს ჟურნალისტებს და მედია ორგანიზაციებს საარჩევნო პროცედურების, კენჭისყრის დღის დარღვევებისა და მათზე რეაგირების გზების შესახებ და შეეძლებათ მოგვაწოდონ ინფორმაცია მათ მიერ კენჭისყრის დღეს დაფიქსირებული დარღვევების შესახებ.

ორგანიზაცია აგრძელებს საარჩევნო პროცესის მონიტორინგს და საზოგადოებას შემაჯამებელ ანგარიშს შედეგების შეჯამების შემდგომ წამოუდგენს.

¹² აღნიშნულ უბნების იდენტიფიცირება მოხდა საიას დამკვირვებლების მიერ გასული პერიოდის არჩევნებზე დაფიქსირებული დარღვევების მიხედვით.

#საია #არჩევნები2018

GYLA_CSO

GYLA.ge

<https://gyla.ge>

საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარების მომხმარებელი და მხარდამხმარებელი გახდა ამერიკელი ხალხის მხარდაჭერის წყალობით, რომელიც აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მეშვეობით იქნა გაწეული. საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარების მომხმარებელი და მხარდამხმარებელი გახდა ამერიკელი ხალხის მხარდაჭერის წყალობით, რომელიც აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მეშვეობით იქნა გაწეული. საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარების მომხმარებელი და მხარდამხმარებელი გახდა ამერიკელი ხალხის მხარდაჭერის წყალობით, რომელიც აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მეშვეობით იქნა გაწეული.

THIS NEWS LETTER WAS MADE POSSIBLE BY THE GENEROUS SUPPORT OF THE AMERICAN PEOPLE THROUGH THE UNITED STATES AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT (USAID). THE OPINIONS EXPRESSED IN THIS NEWS LATTER BELONG TO GYLA AND MAY NOT REFLECT THE OPINIONS OF THE DONOR.